

Brzeziński Dunin Jan – rotmistrz Legionów Polskich, burmistrz Myślenic

Urodził się 30 grudnia 1883 roku w miejscowości Łazany. Studia rolnicze ukończył w Hoenheim w Niemczech. Służbę wojskową pełnił w armii austriackiej, w której uzyskał stopień podporucznika ułanów. Po wybuchu I wojny światowej wstąpił w szeregi Legionów. Pełnił funkcję oficera ordynansowego Komendy Legionów w Krakowie. Skierowany na front węgierski, otrzymał dowództwo III-go Szwadronu II-go Pułku Ułanów jako rotmistrz. Był dowódcą Dywizjonu Kawalerii, a następnie dowódcą Pułku. Uczestniczył w kampanii legionowej karpackiej, bukowińskiej, wołyńskiej. W 1917 roku odmówił przysięgi na wierność Austrii i Prus, za co został uwięziony na Węgrzech. Po powrocie z niewoli został mianowany dowódcą Polskiej Organizacji Wojskowej na Powiat Myślenicki. W 1918 roku powierzono mu zorganizowanie Pułku Kawalerii w Krakowie i ponowne objęcie dowództwa II Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich.

Oprócz służby wojskowej Jan Dunin-Brzeziński pełnił także rolę męża Marii Rostworowskiej i ojca piątki dzieci. Był właścicielem gospodarstwa rolnego i dworu w Osieczanach, który w okresie I wojny i dwudziestolecia międzywojennego stał się ośrodkiem patriotyzmu.

Brzeziński udzielał się społecznie. Przeznaczył własne grunty pod budowę szkoły w Osieczanach. Tam też był współzałożycielem Ochotniczej Straży Pożarnej.

W 1934 roku objął stanowisko burmistrza Myślenic, które piastował do 4 września 1939. Wówczas to zdał urząd, oddał symboliczne klucze do miasta i wyruszył na wojnę uczestnicząc w kampanii wrześniowej. Wkrótce dostał się do sowieckiej niewoli. Osadzono go w obozie w Starobielsku a następnie w więzieniu NKWD „Amerykanka” w Mińsku, gdzie najprawdopodobniej został zamordowany stając się jedną z ofiar zbrodni katyńskiej 1940 roku.

Jan Dunin-Brzeziński został odznaczony Orderem Wojennym Krzyża Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości, Orderem Polonia Restituti, Medalem za wojnę 1919/20.

W rodzinnych archiwach zachowała się liczna korespondencja z czasów I wojny światowej o dużej wartości historycznej, rozkazy z walk, listy generałów Hallera, Sikorskiego, Zielińskiego – komendanta legionów, z którym łączyła go serdeczna przyjaźń oraz wiele fotografii.

Z kolei w zbiorach Muzeum znajduje się album z fotografiami rodzinnymi, bluza munduru legionowego J.D-B, książka „Rotmistrz Legionów Polskich – Wspomnienia z lat 1914- 1919” - opracowana przez Stanisława Rostworowskiego oraz kopia portretu Jana Dunin-Brzezińskiego w mundurze i rogatywce wykonana przez Mieczysława Dyląga, w 1983 roku. Oryginał autorstwa M. Karpińskiej powstał na pożegnanie majora Brzezińskiego przechodzącego do rezerwy z rozkazu pułkowego nr 68, z dnia 12 marca 1919 roku. Świadczy o tym podklejona na odwrocie odbitka ksero, zawierająca powyższe informacje podpisane przez dowództwo 2 pułku szwoleżerów.

Fot. Bluza munduru legionowego Jana Dunin-Brzezińskiego

